

Appendix 1

3. Ymrwymiad ac ymddygiad y disgyblion:

(Rhowch air neu wyneb hapus/trist er mwyn cofnodi'r wybodaeth a gasglwyd.)

Lefelau ymrwymiad:

1. Bydd y dysgwr yn cyfrannu'n gyson gan ymateb, ymroi ac yn awyddus i gwblhau gwaith o safon uchel.
2. Gwrando ac yn ffocysu ar y wers wrth weithio'n annibynnol i gwblhau'r dasg.
3. Ddim yn canolbwyntio yn hollol ar y wers, ymdrech i wneud y dasg i ryw raddau, ond falle ddim yn cyflawni, neu ddim i safon uchel.
4. Ddim yn canolbwyntio a ddim yn ymdrechu i wneud y dasg.

Disgybl:	Agwedd:	Ymateb:	Ymrwymiad:
1 Dechrau	1	1	1
Canol	1	1	1
Ddiwedd	1	1	1
2	1	1	1
	1	1	1
	1	1	1
3	2	2	2
	1	1	1
	1	1	1

4. Ydy'r disgyblion yn gweithio'n well ar ôl derbyn neu glywed bod pwyntiau clod ar gael? (Nodwyd ar ffurf nifer.)

Cyfrannu fwy o atebion
ydyr

5. Os oes pwyntiau'n cael ei dynnu oddi wrth y disgyblion, sut maent yn ymateb?

Heb gweld.

Taflen arsylwi:

1. Tabl rheolau rhol pwyntiau clod.

Mae'r disgyblion yn	Faint o bwyntiau clod a rhoddwyd am bob rheol? (Siart Tali)
defnyddio geirfa Cymraeg cywir wrth esbonio a thrafod.	1 1 1
deall ystyr geiriau e.e. ansoddair	1 1 1
arddangos ymddygiad da ac yn awyddus i gwblhau'r gwaith.	1 1
cyflwyno darn o waith terfynol o safon.	1 1 1 1
dangos ymdrech o fewn y dasg.	

Mae'r disgyblion yn...	Faint o bwyntiau clod a rhoddwyd am bob rheol? (Siart Tali)		
	Disgybl 1	Disgybl 2	Disgybl 3
defnyddio geirfa Cymraeg cywir wrth esbonio a thrafod.	1		1
deall ystyr geiriau e.e. ansoddair	1		
arddangos ymddygiad da ac yn awyddus i gwblhau'r gwaith.	1		
cyflwyno darn o waith terfynol o safon.	1	1	1
dangos ymdrech o fewn y dasg.		1	

2. Faint o weithiau mae'r pwyntiau clod yn cael ei ddefnyddio yn ystod y wers?

20

Ysgol 2

3. Ymrwymiad ac ymddygiad y disgyblion:

(Rhowch air neu wyneb hapus / trist er mwyn cofnodi'r wybodaeth a gasglwyd.)

Lefelau ymrwymiad:

1. Bydd y dysgwr yn cyfrannu'n gyson gan ymateb, ymroi ac yn awyddus i gwblhau gwaith o safon uchel.
2. Gwrando ac yn ffocysu ar y wers wrth weithio'n annibynnol i gwblhau'r dasg.
3. Ddim yn canolbwyntio yn hollol ar y wers, ymdrechi i wneud y dasg i ryw raddau, ond falle ddim yn cyflawni, neu ddim i safon uchel.
4. Ddim yn canolbwyntio a ddim yn ymdrechu i wneud y dasg.

Disgybl:	Agwedd:	Ymateb:	Ymrwymiad:
1	1	2	2
	1	2	1
	1	1	1
2	1	1	1
	2	1	2
	1	1	1
3	1	1	1
	2	2	2
	1	1	1

Dechrau
Canol
diwedd

4. Ydy'r disgyblion yn gweithio'n well ar ôl derbyn neu glywed bod pwyntiau clod ar gael? (Nodwyd ar ffurf nifer.)

Ydyn

5. Os oes pwyntiau'n cael ei dynnu oddi wrth y disgyblion, sut maent yn ymateb?

Heb gweld.

Taflen arsylwi:

1. Tabl rheolau rhoi pwyntiau clod.

Mae'r disgyblion yn	Faint o bwyntiau clod a rhoddwyd am bob rheol? (Siart Tali)
defnyddio geirfa Cymraeg cywir wrth esbonio a thrafod.	
deall ystyr geiriau e.e. ansoddair	
arddangos ymddygiad da ac yn awyddus i gwblhau'r gwaith.	
cyflwyno darn o waith terfynol o safon.	
dangos ymdrech o fewn y dasg.	

Mae'r disgyblion yn...	Faint o bwyntiau clod a rhoddwyd am bob rheol? (Siart Tali)		
	Disgybl 1	Disgybl 2	Disgybl 3
defnyddio geirfa Cymraeg cywir wrth esbonio a thrafod.			
deall ystyr geiriau e.e. ansoddair			
arddangos ymddygiad da ac yn awyddus i gwblhau'r gwaith.			
cyflwyno darn o waith terfynol o safon.			
dangos ymdrech o fewn y dasg.			

2. Faint o weithiau mae'r pwyntiau clod yn cael ei ddefnyddio yn ystod y wers?

23

Example of the letter of consent, which was sent to the parent/guardians of pupils taking part in the lesson study.

TEITL Y PROSIECT:
BETH YW EFFAITH PWYNTIAU CLOD AR YMRWYMIAD Y
DISGYBLION?

Enw'r Ymchwilywyr: Angharad Bowen a Branwen Morgan

1. Cadarnhaf fy mod wedi darllen a deall y ffurflen wybodaeth sydd wedi ei dyddio 16/01/20 ar gyfer yr astudiaeth uchod. ☐
2. Deallaf fod cyfranogiad fy mhlentyn yn wirfoddol ac rwy'n rhydd i dynnu'r caniatâd yn ôl ar unrhyw adeg, heb roi rheswm. ☐
3. Rwy'n deall y gall fy mhlentyn ddewis tynnu'n ôl ar unrhyw adeg, heb roi rheswm. ☐
4. Rwy'n deall y bydd y wybodaeth a roddir gan fy mhlentyn yn cael ei defnyddio mewn aseiniad Prifysgol. ☐
5. Deallaf na fydd fy enw yn ymddangos ar unrhyw bryd. ☐
6. Cytunaf i fy mhlentyn gymryd rhan yn yr astudiaeth uchod. ☐

Enw'r plentyn

Llofnod y rhiant

Dyddiad

—

Ar ôl ei llenwi, dychwelwch i Mr Davies erbyn y 22 ain o Ionawr.

Diolch.

TEITL Y PROSIECT:
BETH YW EFFAITH PWYNTIAU CLOD AR YMRWYMIAD Y
DISGYBLION?

16/01/2020

Annwyl Rhiant / Warcheidwad:

Fy enw i yw Angharad Bowen ac rwy'n astudio am gymhwyster TAR yn Yr Athrofa, Prifysgol Cymru y Drindod Dewi Sant. Ar hyn o bryd, rydw i'n ddarpar athro/athrawes yn Ysgol Gymraeg Llangennech ac yn addysgu yn nosbarth eich plentyn.

Hoffwn wahodd eich plentyn i gymryd rhan yn fy mhrosiect ymchwil. Teitl y prosiect yw 'Beth yw effaith pwyntiau clod at ymrwymiad y plant'. Trwy gyfranogiad eich plentyn, rwy'n gobeithio canfod i ba raddau mae defnyddio pwyntiau clod o fewn wers yn effeithio ymrwymiad y ddisgyblion.

Yn ystod y cyfnod astudiaeth fyddwn yn arsylwi un gwers iaith ac yn cynnal cyfweiliad grŵp ar ôl yw wers gyda ambell i ddisgybl. Mi fyddwn yn recordio'r cyfweiliad ar ddyfais yr ysgol yn unig.

Bydd pob enw yn cael ei gadw'n hollol gyfrinachol a dim ond minnau a'm partner ymchwil fydd yn ei adnabod. Mae cyfranogiad eich plentyn yn yr astudiaeth hon yn gwbl wirfoddol felly gallwch chi neu'ch plentyn dynnu'n ôl o'r astudiaeth ar unrhyw adeg. Bydd gofyn i'ch plentyn roi ei gydsyniad cyn dechrau'r astudiaeth yn ogystal.

Ar ôl dadansoddi'r data a gafwyd o'r arsylwadau gwersi a'r cyfweiliad grŵp, byddwn yn falch o roi copi o'r canfyddiadau i chi ar eich cais. Bydd canlyniadau'r ymchwil yn cael eu trafod mewn aseiniad Prifysgol a fydd yn cyfrannu at fy nghwrs TAR. Caiff canlyniadau'r astudiaeth hon eu storio ar OneDrive y prifysgol gyda cyfrinair, a chaiff yr holl ddata crai eu dinistrio unwaith y bydd yr asesiad wedi'i farcio.

Diolch i chi ymlaen llaw am eich amser a cydweithrediad. Os oes unrhyw gwestiynau'n codi, mae croeso i chi gysylltu â mi ar unrhyw bryd.

Yn gywir,

Angharad Bowen

PROJECT TITLE:
**WHAT EFFECT DOES THE USE OF A REWARD SYSTEM HAVE ON
THE ENGAGEMENT OF THE PUPILS?**

Name of Researchers: Angharad Bowen and Branwen Morgan

Please initial box

1. I confirm that I have read and understand the information sheet dated 16/01/20 for the above study.

☐

2. I understand that my child's participation is voluntary and that I am free to withdraw my child from the study at any time, without giving any reason.

☐

3. I understand that my child can choose to withdraw at any time, without giving a reason.

4. I understand that the information given by my child will be used in a university assignment.

☐

5. I understand that my child's name will not appear at any time.

☐

6. I agree for my child to take part in the above study.

☐

Child's name

Parent signature

Date

When completed, please return to Mr Davies by the 22nd of January 2020

Thank you.

PROJECT TITLE: WHAT EFFECT DOES THE USE OF A REWARD SYSTEM HAVE ON THE ENGAGEMENT OF THE PUPILS?

16/01/2020

Dear Parent / Guardian,

My name is Angharad Bowen and I am studying for a PGCE at Yr Athrofa, University of Wales Trinity Saint David. I am currently a student teacher within Ysgol Gymraeg Llangennech and am teaching in your child's class.

I would like to invite your child to participate in my research project. The title of the project is 'What effect does the use of a reward system have on the engagement of pupils?'. Through your child's participation, I hope to ascertain to what extent the use of a reward system has on the engagement levels of the pupils.

During the study period we will be observing one lesson as well as holding one group interview with a small number of pupils. We will be recording the interview on the schools' device.

All names will be kept strictly confidential and will only be known by myself and my research partner. Your child's participation in this study is completely voluntary so you or your child can withdraw from the study at any stage. Your child will also be asked to give their assent before the beginning of the study.

After careful and precise analysis of the data obtained from the lesson observation and group interview, I would be happy to provide you with a copy of the findings at your request. The results of the research will be discussed in a university assignment that will contribute to my PGCE course. The results of this study will be stored on the university's password protected OneDrive and all raw data will be destroyed once the assessment has been marked.

I thank you in advance for your time and cooperation. If any questions do arise, feel free to contact me at your convenience.

Yours sincerely,

Angharad Bowen

Example of the consent sheet signed by pupils being interviewed

Prosiect ymchwil.

Dyddiad – 03.02.20 a 04.02.20.

Teitl y prosiect – Beth yw effaith pwyntiau clod ar ymrwymiad y disgyblion?

Rydw i yn fodlon cymryd rhan mewn cyfweiliad ar ôl y wers a fydd yn cael ei recordio (llais yn unig).

Enw _____

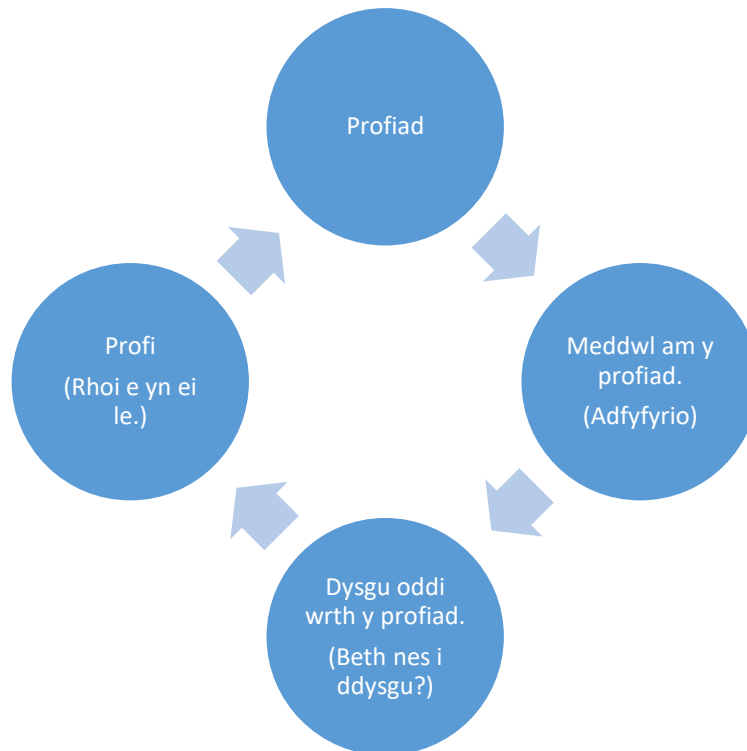
Enw _____

Enw _____

Appendix 2

Taflen Adfyfyrio:

Model Kolb 1975 – 1984 (Cylch Dysgu)

Profiad:

--

Adfyfyrio:

- Beth aeth yn dda?

Cyflwyniad:

Plant yn ymateb i gwestiynau yn dda.

Awyddus i wrando a chyfrannu.

Ar y cyfan roedd safon y iaith yn dda.

Y dasg:

Plant yn mynd ati i weithio. Rhai ar y cyfrifiadur a rhai yn arlunio.

Roedd rhai yn defnyddio templed a tudalen plaen gan ddefnyddio'r adnoddau a roddwyd e.e. lluniau, taflen eirfa.

Atgoffa'r disgyblion am y pwyntiau do-jo:

Ymrwymiad tuag at y dasg wedi cynhyddu.

Dwylo yn yr awyr yn syth.

Ymateb corfforol positif.

Disgybl 1 – Disgybl sy'n ymateb yn dda ac yn cyfrannu'n gyson. Pwyntiau do-jo yn cael effaith cadarnhaol arno.

Disgybl 2 – Ymrwymiad isel yn ystod y cyflwyniad, gwrando ond ddim yn cyfrannu, Pwyntiau do-jo wedi hybu hi i gyfrannu.

Disgybl 3 – Disgybl dawel sy'n cario ymlaen gyda'i gwaith yn annibynnol. Pwyntiau do-jo yn gwneud iddi deimlo'n cyffrous.

- Sut allai wella erbyn y tro nesaf?

Efallai fod angen mwy o amser i'r disgyblion i gwblhau'r dasg.

Mae angen cynnwys pwyntiau am ymdrech dda.

- Beth oedd y disgyblion yn meddwl am y wers?

Disgyblion o dan ffocws wedi mwynhau.

Darganfod y wers yn ddiddorol.

Mwynhau cael dewis o adnoddau.

- Beth ddysgodd y disgyblion?

Wedi dysgu ffeithiau newydd am fwytfa'n iach.

Defnyddio iaith cymraeg yn effeithiol, gan gynnwys ansoddeiriau, cymariaethau.

Dysgu oddi wrth y profiad:

- Beth nes i ddysgu o'r profiad?

Bod y pwyntiau do-jo yn cael effaith positif ar ymrwymiad a cyfraniad y disgyblion o fewn y dosbarth yma.

Roedd rhoi pwyntiau clod yn hybu'r disgyblion i weithio.

Roedd en amlwg bod y disgyblion yn newid agwedd corfforol ac yn newid emosiwn wrth gystadlu am pwyntiau clod.

- A oedd unrhyw beth allai fod wedi mynd yn well?

Amser – Doedd dim digon o amser oherwydd gweithgareddau yn ymyrru ar y wers cyn iddo ddechrau.

Asesu cyfoedion – efallai y tro nesaf fe all y disgyblion rhoi pwyntiau i'w gilydd.

Profi:

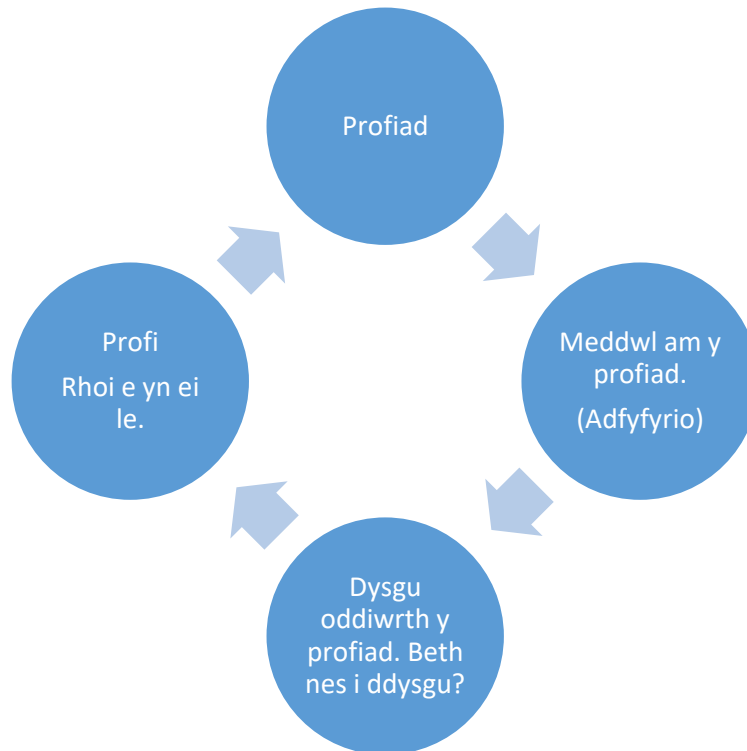
- Sut ydw i am wneud y newidiadau yma?

Sicrhau bod y sesiwn yn cael ei gynnal yn arferol o fewn amserlen yr ysgol.

Cynnwys asesu cyfoedion yn ystod y diwedd glo.

Taflen Adfyfyrio:

Model Kolb 1975 – 1984 (Cylch Dysgu)

Profiad:

--

Adfyfyrio:

- Beth aeth yn dda?

Cyflwyniad

Cyflwyniad yn cynnwys fideo wedi ysbyrdoli'r disgyblion ar gyfer y dasg.

Disgyblion yn ymateb yn dda i cwestiynau. Disgyblion o dan arsylwad ddim yn cyfrannu atebion o flaen y dosbarth.

Yn ystod y dasg

Disgyblion MATH wedi cynnwys ansoddeiriau, cymhariaethau a brawddegau priodol.
Grwp gallu gwan wedi cynnwys ansoddair addas.

Rhai yn treilio amser yn tynnu llun ac nid yn canolbwyntio ar y dasg ysgrifenedig.

Ar ol dechrau dosbarthu pwyntiau clod i'r rhai oedd wedi cyflawni y gwaith ysgrifenedig a chynnwys ansoddair, dechreuodd gweddill y ddisgyblion canolbwyntio ar eu frawddegau.

Atgoffa'r disgyblion am y pwyntiau do-jo:

Ymrwymiad tuag at y dasg wedi cynhyddu.

Disgyblion yn cynnig i'r athrawes marcio gwaith.

Pwyntiau clod wedi annog y disgyblion i parhau ar ei gwaith, rhai wedi ysgrifennu brawddegau ychwanegol er mwyn cael rhagor o bwyntiau.

Disgybl 1 – Gwylio'r cyflwyniad ond heb cyfrannu. Gweithio yn annibynnol, cyflawni'r dasg, wedi ennill pwynt ac aeth nol i ychwanegu rhagor o ansoddeiriau.

Disgybl 2 – Ymrwymiad uchel yn ystod y cyflwyniad, gwrando ond ddim yn cyfrannu yn gyson. Ymrwymiad yn gostwng wrth ar dasg, llwyddodd i greu brawddeg ond roedd angen cefnogaeth i gyflawni. Hapus iawn i gael pwynt clod.

Disgybl 3 – Cyfrannod yn ystod y cyflwyniad ond wedyn ymrwymiad yn gostwng ar ol iddo rhannu ei profion o fod yn y stadiwm. Ymrwymiad yn codi eto wrth ar dasg. Gweithio'n annibynnol. Cafodd pwynt am ei ddefnydd o ansoddeiriau ac wedyn aeth nol i greu brawddegau ychwanegol er mwyn cael pwynt arall.

- Sut allai wella erbyn y tro nesaf?

Esbonio trefn gwneud y dasg fel bod y disgyblion yn canolbwyntio ar gwaith ysgrifenedig cyn gwneud lluniau.

- Beth oedd y disgyblion yn meddwl am y wers?

Mwynhau'r dasg, yn enwedig tynnu lluniau a lliwio.

- Beth ddysgodd y disgyblion?

Dysgu beth yw cymhariaeth ac ymestyn eu dealltwriaeth o ansoddeiriau.

Dysgu oddi wrth y profiad:

- Beth nes i ddysgu o'r profiad?
Bod cyflwyno pwyntiau yn rhoi hwb o egni i'r disgyblion gwneud fwy o ymdrech i gyflawni.
Nid yw pwyntiau clod yn gwella safon gwaith.
Disgyblion yn gweithio fel un tim i ennill pwyntiau gwobr ond nid oeddent yn annog ei gilydd i gyfalwni'r dasg i ennill pwyntiau i'r dosbarth.
- A oedd unrhyw beth allai fod wedi mynd yn well?

Creu templed poster i'r rhai sydd a gallu isaf, ddim yn rhoi 'blank canvas'.

Profi:

- Sut ydw i am wneud y newidiadau yma?

Creu templed tro nesaf fydd y dasg yn cynnwys creu poster.

Appendix 3

Cwestiynau i'r 3 disgybl o dan sylw:

1. A oeddech chi'n mwynhau'r dasg? Pam?

Ymateb Ysgol A = "Do, gan fod en rhywbeth i wneud gyda'r thema i ni wedi bod yn gwneud."

Ymateb Ysgol B = "Do, achos odd llawer o liwio a chelf wedi dod mewn i'r dasg. Hoffi gwneud pethau creadigol."

2. Beth oedd yn dda neu yn ddiflas am y dasg? Pam?

Ymateb Ysgol A = "dda, wedi dysgu rhywbeth newydd."

Ymateb Ysgol B = "odd en hwyl achos o fi'n gallu dod lan gyda syniadau fi fy hun."

3. Sut oedd e'n teimlo i gael pwyntiau clod?

Ymateb Ysgol A = "Cyffrous, oherwydd ni'n gallu ennill gwobr ar Ddydd Gwener."

Ymateb Ysgol B = "Neis, achos bod en neis i'r tim i gael rhywbeth hwyl ac mae en neis bod pawb yn gallu ennill."

4. Sut oedd e'n teimlo i weld plant eraill yn cael pwyntiau clod?

Ymateb Ysgol A = "o fi'n meddwl bod rhywun arall yn mynd i ennill."

Ymateb Ysgol B = "Dda, achos o nhw'n ennill pwynt i'r tîm."

5. Ydych chi'n credu fod cael pwyntiau wedi gwneud i chi rhoi fwy o ymdrech i mewn i'r wers?

Ymateb Ysgol A = "Gywir, neud i fi weithio mwy caled."

Ymateb Ysgol B = "Ydy, achos os i ni'n rhoi mwy o ymdrech mae mwy o gyfle i ni ennill pwyntiau pom pom."

6. Pan fyddai yn dysgu'r wers yma tro nesaf, sut alla i wneud e'n well?

Ymateb Ysgol A = "I weld beth oedden nhw wedi hoffi a beth oedden nhw ddim wedi hoffi. Gweld sut maen nhw'n teimlo yn ystod y wers."

Ymateb Ysgol B = "Cael mwy o amser i greu'r poster."

Cynllun Gwers – Cam 1 Cynllun Gwers

Athro dan hyfforddiant	Angharad Bowen	Dosbarth:	Blwyddyn 4
Maes Dysgu a Phrofiad neu Bwnc	Iaith	Dyddiad:	04/02/20
Ffocws Gwers:	I greu poster perswâd i geisio annog pobl i ymweld â'r Stadiwm Principality.		
Cysylltiadau ystyrion â'r Cwricwlwm	Dylid rhoi cyfleoedd i ddysgwyr: • ysgrifennu ar gyfer nifer o wahanol ddibenion gan gynnwys: dadlau/perswadio. ysgrifennu gan ddefnyddio amrywiaeth ac ystod o destunau di-dor a phytig mewn amryw o ffurfiau, e.e. posteri. Addasu'r hyn y maent yn ei ysgrifennu yn ôl y diben a'r darlennydd, gan ddewis geiriau'n addas, e.e. iaith ddisgrifiadol ac iaith berswadiol		
Cysylltiadau ystyrion â: Chyfrifoldebau trawsgwricwlaidd			
Targedau Personol (Cysylltiedig â SAC ac wedi eu nodi mewn adolygiad wythnosol) Wrth gynllunio a chyflawni, mae'r darpar athro'n arddangos ymwybyddiaeth o bwysigrwydd annog dysgwyr i fyfrio am eu dysgu eu hunain. • Asesu ar gyfer dysgu, hunan asesiad ar ddiwedd y wers. Dilyn trefn y wers yn parhaus			

Amcanion Dysgu (ffocws ar ddysgu – defnyddio geirfa ddealladwy):
Bydd disgyblion yn dysgu i wneud y canlynol:
Creu poster perswâd i geisio annog pobl i ymweld â'r Stadiwm Principality.

Meini Prawf Llwyddiant (wedi eu cysylltu'n glir â phob Amcan Dysgu ac yn gysylltiedig â phroses a/neu gynnyrch dysgu)	Asesu Dysgu'r Disgyblion Tystiolaeth (Beth sydd gan y dysgwyr i'w ddweud/ysgrifennu/gwneud/cynhyrchu i ddangos yr hyn a ddysgir)
• Defnydd cywir o ansoddeiriau • Iaith addas a priodol • Ystyried y darlennydd • Creu poster lliwgar a ddiddorol	• Cynhyrchu poster gan ddefnyddio lluniau a geiriau/brawddegau

Amser	Gweithgareddau/Methodoleg/Cysyniadau Allweddol (Rôl yr Athro – gan gynnwys pwyntiau dysgu allweddol a chwestiynau allweddol)	Tasgau Disgyblion (Rôl disgyblion – gan gynnwys strategaethau gwahaniaethu, ymgysylltu ag asesu ffurfiannol a gwaith cartref)	Adnoddau (Gan gynnwys gofyniad Iechyd a Diogelwch)
Cyfnod agoriadol (gyda chysylltiadau â dysgu blaenorol)	Esbonio am y pwyntiau clod a'r wobwr sydd ar gael yn ystod y wers. Egluro'r system pwyntiau a'r hyn sydd eisiau gwneud i ennill y wobwr sef amser chwarae ychwanegol. Dangos fideos a lluniau o'r stadiwm a'r digwyddiadau sydd yn cael ei chynnal yn y stadiwm. Trafod beth yw perswâd, beth sydd yn wneud iddyn nhw eisiau mynd i rywle. Trafod y math o iaith fydd angen cynnwys a'i chysylltu â'r hyn sydd yn dda am y stadiwm i greu geirfa a gellir defnyddio. Pwyslais ar ansoddeiriau, atalnodi, berfau gorchmynol.	Trafod ar lafar, cyfrannu i'r wers trwy rhannu profiadau, sylwadau a syniadau am y perswâd.	Fideos, lluniau. Pwerbwynt
Addysgu a Dysgu Craidd	Cynorthwyo'r dysgwyr. Helpu gyda'r geirfa. Mini plenary i ddathlu gwaith, ateb cwestiynau ac i atgoffa am y pwyntiau clod sydd ar gael am defnydd da o ansoddeiriau a berfau gorchmynol.	Creu poster i annog pobl i ymweld a'r stadiwm. Defnyddio ansoddeiriau i ddisgrifio'r awyrgylch, lleoliad a'r ddigwyddiadau. Lluniau addas. Gwahaniaethu – taflen ansoddeiriau a berfau i bwrdd 1 a 2.	Taflenni poster Taflenni Ansoddeiriau
Sesiwn Gloi	Dathlu gwaith y dysgwyr. Cwis ffeithiau am y stadiwm. Gwobrwyo am gwaith da a ddefnydd cywir o ansoddeiriau trwy rhoi pwyntiau clod a'r gwobr sef amser chwarae ychwanegol.	Rhannu ei gwaith gyda'r dosbarth ac athro. Ateb cwestiynau cwis.	Cwis ffeithiau am y stadiwm.

PROJECT TITLE:
**WHAT EFFECT DOES THE USE OF A REWARD SYSTEM HAVE ON
THE ENGAGEMENT OF THE PUPILS?**

Name of Researchers: Angharad Bowen and Branwen Morgan

Please initial box

1. I confirm that I have read and understand the information sheet dated 16/01/20 for the above study.
2. I understand that my child's participation is voluntary and that I am free to withdraw my child from the study at any time, without giving any reason.
3. I understand that my child can choose to withdraw at any time, without giving a reason.
4. I understand that the information given by my child will be used in a university assignment.
5. I understand that my child's name will not appear at any time.
6. I agree for my child to take part in the above study.

Disgybl 3

Child's name

Parent signature

Date

17/01/20

When completed, please return to Mr Davies by the 22nd of January 2020

Thank you.

Appendix 4

CAIS AM GYMERADWYAETH FOESEGOL

Er mwyn i fudd ddeillio o ymchwil ac i leihau'r risg o niwed, mae'n rhaid ei gynnal yn foesegol. Mae'n bosibl na fydd ymchwilydd wedi'i ddiogelu gan yswiriant y Brifysgol os na chafwyd cymeradwyaeth foesegol cyn cychwyn.

Mae'r Brifysgol yn dilyn diffiniad yr OECD o **weithgarwch ymchwil** a geir yn llawlyfr Frascati: "gwaith creadigol a gyflawnir mewn modd systematig er mwyn cynyddu'r stôr o wybodaeth, yn cynnwys gwybodaeth am ddyn, diwylliant a chymdeithas, a'r defnydd o'r stôr hon o wybodaeth i lunio cymwysiadau newydd" Yn hynny o beth, mae hyn yn cwmparu gweithgareddau a gyflawnir gan aelodau'r staff, myfyrwyr ymchwil ôl-raddedig, a myfyrwyr ôl-raddedig ac israddedig a addysgir sy'n gweithio ar draethodau hir/prosiectau.

Gelwir yr unigolyn sy'n ymgymryd â'r gweithgarwch ymchwil yn "brif ymchwilydd".

Nid oes angen cymeradwyaeth foesegol ar gyfer archwiliadau arferol, adolygiadau perfformiad, astudiaethau sicrhau ansawdd, profion o fewn gofynion addysgol arferol, a beirniadaeth lenyddol neu artistig.

Darllenwch y nodiadau cyfarwyddyd cyn cwblhau HOLL adrannau'r ffurflen.

Rhaid i'r ffurflen hon gael ei chwblhau a'i chymeradwyo cyn ymgymryd ag unrhyw weithgarwch ymchwil. Gweler y Rhestr Wirio am fanylion y broses ar gyfer categorïau gwahanol o geisiadau.

Dilêwch y Nodiadau Cyfarwyddyd ar ddiwedd y ffurflen CYN cyflwyno eich cais

ADRAN A: Amdanoch Chi (Prif Ymchwilydd)

Enw Llawn:	Llunos Angharad Bowen			
Ticiwch bob blwch sy'n berthnasol:	Aelod o'r staff:	☐	Cymrawd ymchwil anrhydeddus:	☐
Myfyriwr Israddedig	☐	Myfyriwr Ôl-raddedig a Addysgir	☒	Myfyriwr Ymchwil Ôl-raddedig
Athrofa/Disgyblaeth Academaidd/Canolfan:	Yr Athrofa (Hyfforddiant Cychwynnol Athrawon)			
Campws:	Abertawe			
Cyfeiriad e-bost:	1902010@student.uwtsd.ac.uk			
Rhif Ffôn Cyswllt:	07815 581047			
I fyfyrwr:				
Rhif y Myfyriwr:	1902010			
Rhaglen Astudio:	TAR Cynradd			

Cyfarwyddwr Astudiaethau/ Goruchwyliwr:	Catherine Morgan
--	------------------

ADRAN B: Cymeradwyaeth ar gyfer Gweithgarwch Ymchwil

A yw'r gweithgarwch ymchwil wedi'i gymeradwyo mewn egwyddor? (gweler y Nodiadau Cyfarwyddyd ynglŷn â'r broses gymeradwyo briodol ar gyfer lefelau ymchwil gwahanol gan gategorïau gwahanol o unigolion)	YDY	☒	NAC YDY	☐
Dyddiad				
Os Ydy, nodwch ffynhonnell y gymeradwyaeth (a'r dyddiad os yw'n wybyddus) <i>Mae'n rhaid cael cymeradwyaeth mewn egwyddor gan y ffynhonnell berthnasol cyn gwneud cais am gymeradwyaeth foesegol</i>	Pwyllgor Graddau Ymchwil	☐		
	Pwyllgor Ymchwil yr Athrofa	☐		
	Arall (noder) Catherine Morgan (Arweinydd Modiwl)	☒	17/12/2019	

ADRAN C: Deunyddiau Cyfarwyddyd Moesegol Mewnol ac Allanol

Rhestrwch y dogfennau cyfarwyddyd moesegol craidd y cyfeiriwyd atynt wrth gwblhau'r ffurflen hon (gan gynnwys unrhyw godau moeseg ymchwil penodol i'r ddisgyblaeth, a hefyd unrhyw ganllawiau moesegol penodol yn ymwneud â'r fethodoleg arfaethedig). Ticiwch i gadarnhau fod eich cynnig ymchwil yn cydymffurfio â'r codau a'r canllawiau hyn.	
Cod Ymarfer Moeseg ac Integredd Ymchwil PCYDDS https://www.uwtsd.ac.uk/media/uwtsd-website/content-assets/documents/academic	☒
Polisi Rheoli Data Ymchwil PCYDDS	☒
BERA (2018) Ethical Guidelines for Educational Research	☒
Canllawiau moeseg ymchwil Cyngor y Gweithlu Addysg (2019)	☒

ADRAN D: Gweithgarwch Ymchwil Cydweithredol Allanol

A yw'r gweithgarwch ymchwil yn cynnwys cydweithwyr y tu allan i'r Brifysgol?	YDY	☐	NAC YDY	☒
Os Ydy, rhoddi enw'r sefydliad allanol ac enw a manylion cyswllt y prif berson cyswllt a chadarnhad bod y person hwn wedi cydsynio i'w ddata personol gael eu rhannu yn rhan o'r cydweithio hwn:				
Sefydliad				
Enw'r person cyswllt				
Cyfeiriad e-bost y person cyswllt				
Ydy'r unigolyn hwn wedi cydsynio i rannu ei fanylion ar y ffurflen hon?	YDY	☐	NAC YDY	☒
Ydych chi'n derbyn ysgoloriaeth KESS?	YDW	☐	NAC YDW	☒
Ydy eich ymchwil yn cael ei ariannu'n allanol?	YDY	☐	NAC YDY	☒

Ydych chi wedi'ch cyflogi'n benodol i ymgymryd â'r ymchwil hwn naill ai am dâl neu'n wirfoddol?	Gwirfoddol	YDW	☐	NAC YDW	☒
	Cyflogedig	YDW	☐	NAC YDW	☒
A yw'r ymchwil yn cael ei wneud o fewn un o Bartneriaethau Dysgu Proffesiynol yr Athrofa (PDPA) PCYDDS sy'n bod yn barod?	Os YDY yna nid oes angen ateb y cwestiwn caniatâd isod.	YDY	☒	NAC YDY	☐
Mae caniatâd i ymgymryd â'r ymchwil wedi'i roi gan y sefydliad partner	(Os YDY atodwch gopi) Os NA ni all y cais fynd yn ei flaen	YDY	☐	NAC YDY	☒

Pan fo'r gweithgarwch ymchwil yn cael ei gynnal mewn cydweithrediad â sefydliad allanol

A oes gan y sefydliad hwn ei system cymeradwyaeth foesebol ei hun?	OES	☐	NAC OES	☒
Os Oes, atodwch gopi o unrhyw gymeradwyaeth derfynol (neu gymeradwyaeth interim) gan y sefydliad				

ADRAN E: Manylion y Gweithgarwch Ymchwil

Teitl dangosol:	BETH YW EFFAITH PWYNTIAU CLOD AR YMRWYMIAD Y DISGYBLION?		
Dyddiad cychwyn arfaethedig:	03/02/2020	Dyddiad gorffen arfaethedig:	21/02/2020

Cyflwyniad i'r Ymchwil (uchafswm o 300 o eiriau)

Gwnewch yn siŵr eich bod yn ysgrifennu ar gyfer Cynulleidfa Anarbenigol wrth amlinellu eich ymateb i'r tri phwynt isod:

- *Pwrpas y Gweithgarwch Ymchwil*
- *Cwestiwn Ymchwil Arfaethedig*
- *Nodau'r Gweithgarwch Ymchwil*
- *Amcanion y Gweithgarwch Ymchwil*

Dangoswch, yn gryno, sut mae Ymchwil Cyfredol wedi arwain y gweithgarwch arfaethedig ac esboniwrch

- *Beth fydd y gweithgarwch ymchwil yn ei ychwanegu at y corff gwybodaeth*
- *Sut mae'n mynd i'r afael â maes o bwys.*

Pwrpas y Gweithgarwch Ymchwil

Pwrpas y gweithgarwch ymchwil yw i ddarganfod i ba raddau mae'r defnydd o phwyntiau clod fel strategaeth rheolaeth yn ystod y wers yn effeithio ymrwymiad y disgyblion i'r wers. Trwy gwneud yr ymchwil mi fyddai'n datblygu fy nealltwriaeth academiaidd ynglun a'r testun yma.

(dylai'r blwch hwn fynd yn fwy wrth i chi deipio)

Cwestiwn Ymchwil

Beth yw effaith pwyntiau clod ar ymrwymiad y disgyblion?

(dylai'r blwch hwn fynd yn fwy wrth i chi deipio)

Nodau'r Gweithgarwch Ymchwil

Nod yr ymchwil yw i ddarganfod os ydy ymrwymiad y disgyblion yn cael ei effeithio wrth defnyddio'r system pwyntiau clod yn ystod y wers.

(dylai'r blwch hwn fynd yn fwy wrth i chi deipio)

Amcanion y Gweithgarwch Ymchwil

- Er mwyn darganfod ateb i'r cwestiwn my fyddwn yn arsylwi yn ystod y wers ar ymrwymiad y disgyblion ac felly yn gweld sut mae'r disgyblion yn ymateb i'r system pwyntiau clod.
- Trwy gynnal cyfweiliad grŵp ffocws mi fyddaf yn sicrhau bod llais y plentyn yn cael ei glywed

(dylai'r blwch hwn fynd yn fwy wrth i chi deipio)

Dulliau arfaethedig (uchafswm o 600 o eiriau)

Rhowch grynodeb byr o'r holl ddulliau y **gellid** eu defnyddio yn y gweithgarwch ymchwil, gan ei gwneud yn glir pa dechnegau penodol fydd o bosibl yn cael eu defnyddio. Os ystyrir yn ddiweddarach bod dulliau heblaw am y rhai a restrwyd yn yr adran hon yn briodol, bydd angen cymeradwyaeth foesegol ychwanegol ar gyfer y dulliau hynny.

Astudiaeth gwers

Cynhelir astudiaeth wers sef y broses o arbrofi techneg bedagogaid mewn lleoliad y dosbarth trwy arsylwi addysgwyr ac arsylwi ar y dysgwyr. Defnyddir y dechneg yma gan ei fod yn rhoi'r cyfle i gael profiad go iawn o'r dechneg a hefyd yn fodd o gasglu gwybodaeth mewn sefyllfa realistig. Defnyddir 'Lesson Study: A Handbook, Peter Dudley, 2014' i gyflawni'r broses o gynnal astudiaeth wers mewn modd proffesiynol.

Arsylwi

Mi fydd un ymchwilydd yn addysgu'r disgyblion trwy gynnal y wers tra bod yr ail ymchwilydd yn arsylwi ar ymateb y disgyblion. Mae'r dechneg yma yn cynnwys gwylio ymatebion corfforol, ar lafar ac astudio eu gwaith i greu darlun o'r hyn sydd wedi digwydd yn ystod y wers. Mae e hefyd yn cynnwys arsylwi ar yr addysgwr, beth maent yn ei wneud, dweud ac y symudiad corfforol.

Gwaith Maes

Wrth arsylwi cymerwyd nodiadau ar bapur, mae hwn yn rhoi'r cyfle i gyfeirio at y nodiadau yn hwyrach, mae e hefyd yn fodd o gofnodi sylwadau yn syth.

Grŵp Ffocws

Cynhelir grwpiau ffocws gyda thua 3 disgybl yn syth ar ôl yr astudiaeth wers. Fydd hyn yn sicrhau eu bod yn cynnwys llais y plentyn yn ein hymchwil. Mae grŵp ffocws yn ddull addas i ddefnyddio gyda phlant gan eu bod yn teimlo'n fwy cyfforddus mewn grŵp. Defnyddir dull cyfweiliad lled-strwythuredig yn ystod y grŵp ffocws gan fod hwn yn rhoi cyfle i ofyn cwestiynau ychwanegol os oes eisiau ehangu ar ryw adran neu gwestiwn, mae e hefyd yn llai ffurfiol gan ddaw plant fydd yn ateb ac rydym am iddynt deimlo'n rhydd i ateb yn fwy naturiol. Fydd y cyfweiliadau yn cael **eu recordio ar ddyfais** fel y gallwn edrych nol ar yr atebion i sicrhau cywirdeb yn yr ymchwil.

Adfyfrio

Ar ol pob cyfweiliad, mi fyddwn yn defnyddio ffurflen arsylwi y disgyblion i gyflawni fy ffurflen arsylwi (gweler y ffurflen arsylwi). Mi fyddwn yn defnyddio dull Kolb i gyflawni'r broses yma.

(dylai'r blwch hwn fynd yn fwy wrth i chi deipio)

Lleoliad y gweithgarwch ymchwil

Nodwch yr holl leoliadau lle cynhelir y gweithgarwch ymchwil.

Dwy o'r ysgolion partneriaeth proffesiynol yn rhwydwaith Abertawe.

- Ysgol A - Ysgol trefol mewn ardal ddi-fraentiedig a ddi-Gymraeg gyda tua 450 o disgyblion.
- Ysgol B – Ysgol wedi ei leoli mewn pentref yn ardal ddi-Gymraeg. Mae tua 500 o disgyblion yn yr ysgol gyda mwyafrif yn byw mewn cartrefi iaith Saesneg.

(dylai'r blwch hwn fynd yn fwy wrth i chi deipio)

Gweithgarwch ymchwil y tu allan i'r DU

Os cynhelir gweithgarwch ymchwil dramor, chi sy'n gyfrifol am sicrhau y cydymffurfir ag ystyriaethau moesegol lleol ac y ceisir y caniatâd perthnasol. Nodwch unrhyw ganllawiau lleol sy'n bodoli (e.e. gan gymdeithasau proffesiynol lleol/cymdeithasau dysgedig/prifysgolion) a nodwch a yw'r rhain yn cynnwys amodau moesegol y tu hwnt i'r hyn sy'n arferol yn y DU (rhowch fanylion unrhyw drwyddedau neu ganiatâd sydd eu hangen). Yn ogystal nodwch a oes unrhyw faterion moesegol penodol yn codi yn sgil y cyd-destun lleol lle cynhelir y gweithgarwch ymchwil, er enghraifft, materion diwylliannol a/neu gyfreithiol sensitif neu achosion lle mae'r cyfranogwyr yn agored i niwed.

Amherthnasol

(dylai'r blwch hwn fynd yn fwy wrth i chi deipio)

Defnyddio dogfennau nad ydynt wedi'u cyhoeddi: A oes unrhyw rai o'r dogfennau **NAD** ydynt ar gael yn gyhoeddus?

NAC
OES
OES

Os Oes, rhowch fanylion yma o'r modd y byddwch yn cael mynediad at ddogfennaeth benodol nad yw wedi'i chyhoeddi a bod hyn yn unol â chyfraith diogelu data gyfredol y wlad dan sylw a Chymru a Lloegr.

(dylai'r blwch hwn fynd yn fwy wrth i chi deipio)

ADRAN F: Cwmpas y Gweithgarwch Ymchwil

A fydd y gweithgarwch ymchwil yn cynnwys:	BYDD	NA FYDD
Defnyddio holiadur neu offeryn ymchwil tebyg?	☐	☒
Defnyddio cyfweiliadau? Grwpiau ffocws.	☒	☐
Defnyddio dyddiaduron?	☐	☒
Arsylwi ar gyfranogwyr a hwythau'n ymwybodol o hynny?	☒	☐
Arsylwi ar gyfranogwyr a hwythau ddim yn ymwybodol o hynny?	☐	☒
Defnyddio recordio fideo neu sain? I recordio cyfweiliadau yn unig.	☒	☐
Mynediad i wybodaeth bersonol neu gyfrinachol heb gydsyniad penodol y cyfranogwyr?	☐	☒
Defnyddio unrhyw gwestiynau, ysgogiadau prawf neu gyflwyniad a allai, ym mhrofiad rhai, achosi niwed / tramgwydd corfforol, meddyliol neu emosiynol?	☐	☒
Cyflawni unrhyw weithredoedd a allai achosi embaras neu effeithio ar hunan-barch?	☐	☒
Ymchwilio i gyfranogwyr sy'n ymwneud â gweithgareddau anghyfreithlon?	☐	☒
Defnyddio gweithdrefnau sy'n cynnwys twyll?	☐	☒
Rhoi unrhyw sylwedd, cyfrwng neu blasebo?	☐	☒
Gweithio gydag anifeiliaid fertebraidd byw?	☐	☒
Dulliau eraill o gasglu data gwreiddiol. Eglurwch yn y blwch hwn Er enghraifft, 'grwpiau ffocws'. Nodwch y math o ddull(iau) casglu data yn y blwch hwn a thiciwch y blwch cysylltiedig.	☒	☐
Manylion unrhyw ddulliau eraill o gasglu data gwreiddiol: • Grwpiau ffocws • Adfyfyrio ar wersi • Astudiaeth gwers		

(dylai'r blwch hwn fynd yn fwy wrth i chi deipio)

Os atebwyd NA FYDD i bob cwestiwn, yna mae'r gweithgarwch ymchwil yn isel ei risg (yn foesebol) a **gall** fod wedi'i eithrio rhag **rhai** o'r adrannau canlynol (gweler y Nodiadau Cyfarwyddyd).

Os atebwyd BYDD i unrhyw gwestiwn, ni ddylid ymgymryd â gweithgarwch ymchwil tan y ceir cymeradwyaeth foesebol lawn.

ADRAN G: Cyfranogwyr Arfaethedig

Pwy yw'r cyfranogwyr arfaethedig:	IE	NA
Myfyrwyr neu staff yn y Brifysgol?	☐	☒
Oedolion (dros 18 oed ac sy'n gymwys i gydsynio)?	☐	☒
Oedolion agored i niwed?	☐	☒
Plant a Phobl Ifanc dan 18 oed? (Bydd angen cydsyniad Rhiant, Gofalwr neu Warcheidwad)	☒	☐
Carcharorion?	☐	☒
Troseddwyd ifanc?	☐	☒
Y rhai y gellid ystyried bod ganddynt berthynas arbennig o ddibynol â'r ymchwilydd neu gyfryngwr (<i>gatekeeper</i>)?	☐	☒
Pobl sy'n ymwneud â gweithgareddau anghyfreithlon?	☐	☒
Eraill (nodwch yn benodol unrhyw grŵp nad ydynt efallai'n gallu rhoi cydsyniad). Nodwch nhw yma a thicio'r blwch priodol	☐	☒
Arall – nodwch yma:		
<i>(dylai'r blwch hwn fynd yn fwy wrth i chi deipio)</i>		

Niferoedd a ffynhonnell y cyfranogwyr	
Rhowch amcangyfrif o'r nifer disgwylledig o gyfranogwyr. Sut byddwch chi'n canfod cyfranogwyr a sut cânt eu recriwtio?	
Faint o gyfranogwyr a ddisgwylir?	- Tua 32 o blant yn ysgol A. - Tua 30 o blant yn ysgol B <i>(dylai'r blwch hwn fynd yn fwy wrth i chi deipio)</i>
Pwy fydd y cyfranogwyr?	- Disgyblion Blwyddyn 3 yn ysgol A (7-8 oed). - Disgyblion Blwyddyn 4 yn ysgol B (8-9 oed). Ym mhob grŵp ffocws fydd 3 disgybl o bob dosbarth. <i>(dylai'r blwch hwn fynd yn fwy wrth i chi deipio)</i>
Sut byddwch chi'n canfod y cyfranogwyr?	Mi fyddwn yn cyflwyno'r astudiaeth i'r mentor dosbarth er mwyn cael mewnbwn ynglŷn â pha ddisgyblion fydd yn addas i gymryd rhan yn y grŵp ffocws. Fydd yr astudiaeth yn cynnwys trawsdoriaeth o allu'r disgyblion tu fewn y dosbarth. <i>(dylai'r blwch hwn fynd yn fwy wrth i chi deipio)</i>

Gwybodaeth i gyfranogwyr:	BYDDAF	NA FYDDAF	AMH.
A fyddwch chi'n disgrifio'r prif weithdrefnau ymchwil i gyfranogwyr ymlaen llaw, fel eu bod yn cael gwybod beth i'w ddisgwyl?	☒	☐	☐
A fyddwch chi'n dweud wrth y cyfranogwyr fod eu cyfranogiad yn wirfoddol?	☒	☐	☐
A fyddwch chi'n cael cydsyniad ysgrifenedig gan y rhai sy'n cymryd rhan?	☒	☐	☐
A fyddwch chi'n egluro wrth y cyfranogwyr na fydd gwrthod cymryd rhan yn yr ymchwil yn effeithio ar eu triniaeth neu'u haddysg (os yn berthnasol)?	☒	☐	☐
Os yw'r ymchwil yn arsylwadol, a fyddwch chi'n gofyn i'r cyfranogwyr am eu cydsyniad i gael eu harsylwi?	☒	☐	☐
A fyddwch chi'n dweud wrth y cyfranogwyr eu bod yn gallu tynnu'n ôl o'r ymchwil ar unrhyw adeg ac am unrhyw reswm?	☒	☐	☐
Gyda holiaduron, a fyddwch chi'n rhoi'r dewis i gyfranogwyr i hepgor cwestiynau nad ydynt am eu hateb?	☐	☐	☒
A fyddwch chi'n dweud wrth y cyfranogwyr yr ymdrinnir â'u data yn gwbl gyfrinachol ac, os cânt eu cyhoeddi, na ellir eu hadnabod fel eu data hwy?	☒	☐	☐
A fyddwch yn cynnal ôl-drafodaeth gyda'r cyfranogwyr wedi iddynt gymryd rhan, mewn modd sy'n briodol i'r math o ymchwil a gynhaliwyd?	☒	☐	☐
Os atebwyd NA FYDDAF i unrhyw rai o'r cwestiynau uchod, rhwch eglurhad			
(dylai'r blwch hwn fynd yn fwy wrth i chi deipio)			

Gwybodaeth i gyfranogwyr:	BYDD	NA FYDD	AMH.
A fydd pob cyfranogwr yn cael ei dalu?	☐	☒	☐
A fydd offer trydanol arbenigol neu offer arall yn cael ei ddefnyddio gyda'r cyfranogwyr?	☐	☒	☐
A fydd unrhyw fuddiannau ariannol neu fuddiannau eraill i'r ymchwilydd neu'r Brifysgol yn deillio o'r astudiaeth hon?	☐	☒	☐
A fydd y gweithgarwch ymchwil yn cynnwys camarwain cyfranogwyr yn fwriadol mewn unrhyw fodd, neu guddio nodau penodol yr astudiaeth yn rhannol neu'n llawn?	☐	☒	☐
Os atebwyd BYDD i unrhyw gwestiwn, rhwch fanylion llawn			
(dylai'r blwch hwn fynd yn fwy wrth i chi deipio)			

ADRAN H: Risgiau a Ragwelir

Amlinellwch unrhyw risgiau a ragwelir a allai gael effaith niweidiol ar unrhyw rai o'r cyfranogwyr, yr ymchwilwyr a/neu'r Brifysgol, a'r camau a gymerir i fynd i'r afael â nhw.

Os ydych wedi cwblhau asesiad risg llawn (er enghraifft fel sy'n ofynnol gan labordy, neu gydweithiwr ymchwil allanol) gallwch atodi'r asesiad hwnnw i'r ffurflen hon.

A oes asesiad risg llawn wedi'i gwblhau a'i atodi?

Oes

☐

Nac oes

☒

Risgiau i'r cyfranogwyr

Er enghraifft: gofid emosiynol, datgeliad ariannol, niwed corfforol, trosglwyddo data personol, gwybodaeth sefydliadol sensitif

Risg i'r Cyfranogwr:

1. Gall y plant fynegi pryder, neu ofid emosiynol yn ystod y grwp ffocws.
2. Cynnal yr ymchwil heb ganiatad ysgrifenedig wrth bob ysgol, plentyn neu riant.
3. Effeithio hunan-barch y disgyblion sydd heb wedi cael eu ddewis
4. Plant yn cymryd rhan yn y cyfweiliad yn teimlo dan pwysau i ateb mewn ffordd 'cywir'
5. Anhysbysrwydd

(dylai'r blwch hwn fynd yn fwy wrth i chi deipio)

Sut byddwch chi'n lleihau'r Risg i'r Cyfranogwr

1. Mi fyddai'n esbonio pwrpas yr ymchwil ac egluro fod hawl ganddyn nhw i beidio cymryd rhan neu ymateb i stopio'r gweithgaredd yn syth os byddant yn mynegi unrhyw bryder. Mi fyddwn hefyd yn cynnal y cyfweiliad yn ystafell gyfarwydd gydag aelod o staff sydd yn gyfarwydd iddynt.
2. Mi fyddwn yn rhannu gwybodaeth fanwl am yr astudiaeth ymchwil ymlaen llaw gyda phenaethiaid yr ysgol, yr athrawon dosbarth, rhieni a phlant. Sicrhau bod y ffurflenni cydsynio gwybodus y rhieni a phlant wedi cael eu llofnodi a'u cadw yn ddiogel gan ddilyn rheoliadau Dioglegu Data Cyffredinol (2018) <https://ico.org.uk/for-organisations/guide-to-data-protection-regulation-gdpr/> a chanllawiau Rheoli Data Ymchwil PCYDDS (2019) <https://uwtsd.ac.uk/library/research-data-management>
3. Egluro i'r dosbarth am yr ymchwil o flaen llaw, esbonio fod tri phlentyn yn cymryd rhan yn y cyfweiliad ond fydd pawb yn cymryd rhan yn yr astudiaeth wers.
4. Egluro o flaen llaw fod dim atebion cywir i gael a taw pwrpas y cyfweiliad yw bod ni'n ystyried llais y plentyn yn ystod yr ymchwil.

(dylai'r blwch hwn fynd yn fwy wrth i chi deipio)

Os yw'r gweithgarwch ymchwil yn cynnwys pynciau sensitif neu bynciau sy'n peri gofid neu gywilydd (e.e. gweithgarwch rhywiol, defnydd o gyffuriau) neu faterion sy'n debygol o ddatgelu gwybodaeth sy'n galw am weithredu pellach (e.e. gweithgarwch troseddol), rhowch fanylion y gweithdrefnau i ddelio â'r materion hyn, gan gynnwys unrhyw gefnogaeth/gyngor (e.e. rhifau llinellau cymorth) a gynigir i'r cyfranogwyr. Sylwer, lle bo hynny'n berthnasol, y dylai gweithdrefnau cydsynio ei gwneud yn glir os darganfyddir rhywbeth sydd, neu a allai fod, yn anghyfreithlon yn ystod prosiect, ei bod yn bosibl y bydd angen ei ddatgelu i'r awdurdodau priodol

(dylai'r blwch hwn fynd yn fwy wrth i chi deipio)

Risgiau i'r ymchwilydd

Er enghraifft: diogelwch personol, niwed corfforol, gofid emosiynol, risg o gyhuddiad o niwed/ anwedduster, gwrthdaro buddiannau

Risg i'r ymchwilydd:

1. Gallwn fod mewn sefyllfa lle mae plant yn rhannu gwybodaeth gyda mater diogelwch plentyn.
2. Cyhuddo o ffafriaeth os nad ydyn nhw'n rhan o'r ymchwil.
3. Gweithio ar ben fy hun mewn lleoliad arsylwi neu cyfweild gyda'r posibilrwydd o risg personol o ran salwch neu diogelwch.
4. Cwyn yn erbyn yr ymchwilydd neu gyhuddiad o ymarfer amhroffesiynol.

5. Cyhuddio o greu neu ddefnyddio data ffug

Sut byddwch chi'n lleihau'r Risg i'r Ymchwilydd:

1. Stopio'r gweithgaredd ymchwil a dilyn polisi diogelu plant yr ysgol. Dilyn hefyd canllawiau Cod Ymarfer Moeseg ac Integredd Ymchwil 2017- 2020 PCYDDS <http://www.uwtsd.ac.uk/media/uwtsd-website/content-assets/documents/academic-office/misc-formsRElcoP-17-20-v3CYM.pdf> a chysylltu gyda phwyllgor Moeseg y Brifysgol am arweiniad cyngor.
2. Egluro i'r dosbarth am yr ymchwil o flaen llaw, esbonio fod tri phlentyn yn cymryd rhan yn y cyfweiliad ond fydd pawb yn cymryd rhan yn yr astudiaeth wers.
3. Ni fyddwn yn cynnal grwpiau ffocws fel unigolyn, mi fydd ail ymchwilydd yn bresennol. Cynhelir y grwpiau ffocws mewn ystafell gyda'r drws ar agor ac fydd ffon symudol gyda'r ymchwilydd trwy gydol y grwp ffocws rhag ofn fydd argyfwng yn codi.
4. Rheolir hyn trwy ddilyn canllawiau BERA (2018) <https://www.bera.ac.uk/publication/ethical-guidelines-for-educational-research-2018-online> a'r cynllun ymarfer moesegol a luniwyd yn unol a Chod Ymarfer Moeseg ac Integredd Ymchwil 2017-2020 PCYDDS (2017)

5. Sicrhewu fod y data yn wreiddiol, yn ffeithiol ac yn cael ei nodi yn ofalus

(dylai'r blwch hwn fynd yn fwy wrth i chi deipio)

(dylai'r blwch hwn fynd yn fwy wrth i chi deipio)

Risgiau i'r Brifysgol/sefydliad

Er enghraifft: cyhoeddusrwydd gwael, colled ariannol, diogelu data

Risg i'r Brifysgol:

1. Risg o gyhoeddusrwydd negyddol a pherygl i enw da'r Brifysgol os caiff yr ymchwilydd cwyn ei wneud yn ei herbyn neu os byddent yn methu dilyn canllawiau moesegol.

Sut byddwch chi'n lleihau'r Risg i'r Brifysgol:

1. \Cydydffurfio gyda fframweithiau, polisiau, safonau moesegol a phroffesiynol yr ysgolion a dilyn gweithdrefnau Cod Ymarfer Moeseg ac Integredd Ymchwil 2017-2020 PCYDDS <https://www.bera.ac.uk/publication/ethical-guidelines-for-educational-research-2018-online> a

2. Risg i'r berthynas rhwng y PDPA a'r brifysgol gyda'r ysgolion partner os yw'r ymchwil neu'r ymchwilydd yn ymddwyn mewn modd amhroffesiynol. <i>(dylai'r blwch hwn fynd yn fwy wrth i chi deipio)</i>	Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol (2018) https://ico.org.uk/for-organisations/guide-to-data-protection/guide-to-the-general-data-protection-regulation-gdpr/ 2. Sicrhau bod yr ymchwil yn cael ei gynnal yn ol gweithdrefnau, fframweithiau, polisiau, safonau moesegol a phroffesiynol yr ysgolion a chanllawiau moeseg ymchwil Cyngor y Gweithlu Addysg (2019). Dilyn gweithdrefnau Cod Ymarfer Moeseg ac Integreidd Moeseg ac Integreidd Ymchwil 2017-2020 PCYDDS (2017). Dilyn canllawiau BERA (2018) https://www.bera.ac.uk/publication/ethical-guidelines-for-educational-research-2018-online . Dilyn canllawiau Rheoli Data Cyffredinol (2018) https://ico.org.uk/for-organisations/guide-to-data-protection/guide-to-the-general-data-protection-regulation-gdpr/ <i>(dylai'r blwch hwn fynd yn fwy wrth i chi deipio)</i>
---	--

Y Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd (DBS)			
Os yw gweithgarwch ymchwil yn cynnwys plant neu oedolion agored i niwed, mae'n rhaid cael tystysgrif gan y Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd cyn dod i unrhyw gysylltiad â'r cyfranogwyr hyn.	OES	NAC OES	AMH.
A yw'n ofynnol bod gennych Dystysgrif DBS gyfredol ar gyfer eich ymchwil?	☒	☐	☐

ADRAN I: Adborth, Cydsyniad a Chyfrinachedd

Adborth

Pa ôl-drafodaeth ac adborth a ddarperir i'r cyfranogwyr, sut y gwneir hyn a phryd?

Cynhelir ol-drafodeath yn syth ar ol y grwpiau ffocws gyda'r cyfranogwyr. Ni fyddwn yn rhannu data crai ond gall y cyfranogwyr cael crynodeb o'r data ar ol i'r aseiniad ymchwil cael ei farcio gan y Brofysgol. Mi fyddwn yn ddiolch i bob disgybl am eu cydweithrediad ar ol yr astudiaeth wers ac eto gyda'r cyfrangowyr y grwp ffocws.

(dylai'r blwch hwn fynd yn fwy wrth i chi deipio)

Cydsyniad gwybodus

Disgrifiwch y trefniadau i hysbysu darpar gyfranogwyr, cyn iddynt roi cydsyniad, o'r hyn mae'n ei olygu i gymryd rhan. Disgrifiwch y trefniadau i gyfranogwyr roi cydsyniad llawn cyn i'r gwaith o gasglu data ddechrau. Os yw'n amhriodol cael cydsyniad yn y modd hwn, eglurwch sut y ceir cydsyniad a sut y cofnodir hynny yn unol â deddfwriaeth diogelu data gyfredol.

Ar ddechrau'r ymchwil trafodir yr ymchwil, ei threfn a phwrpas mewn manylder gyda:

- Phenaethiaid yr ysgolion
- Yr athrawon dosbarth
- Y disgyblion
- Y rhieni/gofalwyr

Mi fydd hwn yn rhoi cyfle i'r ymchwilydd ateb unrhyw gwestiynau sydd yn codi yn dilyn hyn.

Cyn cynnal yr ymchwil mi fyddwn yn anfon taflen gwybodaeth a llythyron cydsyniad i'r penaethiaid a'r rhieni/gofalwyr pob disgybl yn y dosbarth. Fydd yn cynnwys y canlynol:

- Teitl y prosiect/ymchwil ac eglurhad beth rydym yn gobeithio darganfod drwy gynnal yr ymchwil
- Enw a manylion cyswllt yr ymchwilydd
- Ymwadiad eu bod wedi derbyn gwybodaeth am yr ymchwil ac wedi cael cyfle i'w drafod a gofyn unrhyw gwestiynau
- Ymwadiad y cedwir yr holl wybodaeth yn gyfrinachol ac yn ddienw
- Gwybodaeth am yr astudiaeth wers a grŵp ffocws a bod hawl i blant dynnu nôl ar unrhyw adeg
- Caniatâd i'w plentyn/plant i gymryd rhan
- Lle i lofnodi a nodi'r dyddiad

Trafodir y broses ar lafar gyda'r plant gan esbonio y gallant dynnu'n ôl o'r ymchwil ar unrhyw adeg os dymunant ac y bydd y wybodaeth y byddant yn ei ddarparu yn hollol gyfrinachol. Yna darperir taflen iddynt i arwyddo i ddynodi caniatâd. Dilyniir canllawiau'r International Charter for Ethical Research Involving Children (2013) <https://childethics.com/charter/>

(dylai'r blwch hwn fynd yn fwy wrth i chi deipio)

Cyfrinachedd / Anhysbysrwydd

Nodwch sut y sicreir cyfrinachedd ac anhysbysrwydd y cyfranogwyr mewn unrhyw gynnyrch. Os na chynigir anhysbysrwydd, eglurwch pam.

- Fydd yr holl ddata yn anhysbys.
- Ni ddatgelir enwau plant, oedolion nac ysgolion.
- Bydd yr holl ddata unigol yn anhysbys.
- Dilyni Rheolaethau Diogelu Data (2018) <https://ico.org.uk/for-organisations/guide-to-data-protection/guide-to-the-general-data-protection-regulation-gdpr/> a chanllawiau Rheoli Data Ymchwil PCYDDS (2019)
- Cedwir yr holl ddata'n ddiogel mewn ffeiliau wedi eu hamgryptio, ar OneDrive ddiogel y Brifysgol neu mewn desg dan glo. Ni fydd unrhyw gyhoeddiad, gan gynnwys ar y

rhyngrwyd, yn arwain yn uniongyrchol neu'n anuniongyrchol at dorri cytundeb cyfrinachedd
ac anhysbysrwydd.

(dylai'r blwch hwn fynd yn fwy wrth i chi deipio)

ADRAN J: Diogelu a Storio Data

Wrth gwblhau'r adran hon cyfeiriwch at Bolisi Rheoli Data Ymchwil y Brifysgol a'r adnoddau helaeth ar dudalennau gwe Rheoli Data Ymchwil y Brifysgol (<http://uwtsd.ac.uk/library/research-data-management/>).

A yw'r gweithgarwch ymchwil yn cynnwys data personol (yn ôl diffiniad y Rheoliad Cyffredinol ar Ddiogelu Data 2016 a Deddf Diogelu Data 2018)?	YDY	NAC YDY
Mae "data personol" yn golygu unrhyw wybodaeth sy'n gysylltiedig â pherson naturiol adnabyddedig neu adnabyddadwy ('testun data'). Mae person naturiol adnabyddadwy yn un y gellir ei adnabod, yn uniongyrchol neu'n anuniongyrchol, yn arbennig wrth gyfeirio at ddynodydd megis enw, rhif adnabod, data lleoliad, dynodydd ar-lein neu at un neu fwy o ffactorau sy'n benodol i hunaniaeth gorfforol, ffisiolegol, enetig, feddyliol, economaidd, ddiwylliannol neu gymdeithasol y person naturiol hwnnw.	☐	X
Os YDY, rhowch ddisgrifiad o'r data ac eglurwch pam mae angen casglu'r data hyn:		
(dylai'r blwch hwn fynd yn fwy wrth i chi deipio)		
A yw'n cynnwys data categori arbennig (yn ôl diffiniad y Rheoliad Cyffredinol ar Ddiogelu Data)?	YDY	NAC YDY
Mae "Data categori arbennig" yn golygu data personol sensitif sy'n cynnwys gwybodaeth am y testunau data - (a) tras hiliol neu ethnig, (b) safbwyntiau gwleidyddol, (c) credoau crefyddol neu gredoau eraill o natur debyg, (d) aelodaeth o undeb llafur (yn ôl ystyr Deddf yr Undebau Llafur a Chysylltiadau Llafur (Cydgrynhai) 1992), (e) iechyd neu gyflwr corfforol neu feddyliol, (f) bywyd rhywiol, (g) geneteg, (h) data biometrig (a ddefnyddir i ddibenion adnabod),	☐	X
Os YDY, rhowch ddisgrifiad o'r data categori arbennig ac eglurwch pam mae angen casglu'r data hyn:		
(dylai'r blwch hwn fynd yn fwy wrth i chi deipio)		
A fydd y gweithgarwch ymchwil yn cynnwys storio data personol a/neu ddata categori arbennig ar un o'r canlynol:	BYDD	NA FYDD
Ffeiliau llaw (h.y. ar bapur)?	☒	☐
Cyfrifiaduron y brifysgol?	☒	☐
Cyfrifiaduron cwmnïau preifat?	☐	☒
Cyfrifiaduron cartref neu bersonol eraill?	☐	☒
Gliniaduron / CDs / disgyrwywr cludadwy / cofbinnau?	☒	☐
Storio yn y "cwmwl" neu wefannau?	☒	☐
Arall – noder:	☐	☒

Yn achos yr holl ddata a storir, eglurwch y mesurau sydd yn eu lle i sicrhau diogelwch y data a gasglwyd, cyfrinachedd y data, yn cynnwys manylion diogelu'r data gan gyfrinair, eu hamgryptio, eu gwneud yn ddienw a'u rhoi dan ffugenw:

- Anhysbysrwydd i gyfranogwyr – defnyddio ffugenwau
- Cyfrinachedd ac anhysbysrwydd - storio data'n ddiogel a chadw cofnodion gyda gwybodaeth bersonol ar wahân i'r canfyddiadau tan fod yr ymchwil wedi'i gyhoeddi
- Ffeiliau llaw (papur) - storio'n ddiogel mewn desg dan glo
- Cyfrifiadur y Brifysgol, gliniadur, cwmwl - caiff unrhyw ddata fydd yn cael ei storio yn electronig yn rhai ei amgryptio a'r ymchwilydd yn unig fydd a mynediad i'r cyfrinair
- Caiff data electronig ei storio ar weinydd diogel yng Nghofrestrfa'r Brifysgol, yn unol â Gweithdrefn Rheoli Cofnodion y Drindod Dewi Sant a'r polisi Rheoli Data Ymchwil PCYDDS (2019) <http://uwtsd.ac.uk/library/research-data-management>

(dylai'r blwch hwn fynd yn fwy wrth i chi deipio)

Storio Pob Data

A fydd y gweithgarwch ymchwil yn cynnwys unrhyw rai o'r gweithgareddau canlynol:	BYDD	NA FYDD
Trosglwyddo data electronig mewn unrhyw ffurf?	☐	☒
Rhannu data ag eraill yn y Brifysgol?	☒	☐
Rhannu data â sefydliadau eraill?	☐	☒
Allforio data y tu allan i'r Undeb Ewropeaidd neu fewnforio data o'r tu allan i'r Deyrnas Unedig?	☐	☒
Defnyddio cyfeiriadau, codau post, ffacsys, e-byst neu rifau ffôn personol?	☐	☒
Cyhoeddi data a allai ganiatáu adnabod unigolion?	☐	☒
Defnyddio system rheoli data?	☐	☒
Archifo data?	☐	☒

Os atebwyd BYDD i unrhyw gwestiwn, rhwng fanylion llawn, gan egluro sut y caiff hyn ei wneud yn unol â'r Rheoliad Cyffredinol ar Ddiogelu Data a'r Ddeddf Diogelu Data (a/neu unrhyw drefn ryngwladol gyfatebol):

- Data electronig – ffeiliau wedi'u hamgryptio a'u storio yn unol a Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol (2018) <https://ico.org.uk/for-organisations/guide-to-data-protection/guide-to-the-general-data-protection-regulation-gdpr/>
- Rhannu – ni rennir data craidd anhysbysys ond rhennir dadansoddiad a/neu grynodedb o'r data gyda thiwtoriadau y Brifysgol
- Yr holl ddata yn anhysbysys ac yn cael ei gadw dan glo mewn desg.

(dylai'r blwch hwn fynd yn fwy wrth i chi deipio)

Rhestrwch bawb fydd â hawl i weld y data a gynhyrchir trwy'r gweithgarwch ymchwil:

Yr ymchwilydd - Angharad Bowen a Branwen Morgan.
Arweinydd y modiwl brif ysgol - Catherine Morgan

(dylai'r blwch hwn fynd yn fwy wrth i chi deipio)

Rhestrwch bawb fydd â rheolaeth o'r data a gynhyrchir trwy'r gweithgarwch ymchwil ac a fydd yn gweithredu fel ceidwad y data:

Yr ymchwilydd - Angharad Bowen.

(dylai'r blwch hwn fynd yn fwy wrth i chi deipio)

Rhowch fanylion y trefniadau storio data, yn cynnwys y mesurau diogelwch sydd yn eu lle i ddiogelu'r data, ble caiff y data eu storio, am ba hyd, ac ym mha ffurf. A fydd y data'n cael eu harchifo – os felly, sut ac os na, pam.

Data electronig: Storio ar weinydd diogel ym Mhrifysgol Cymru Y Drindod Dewi Sant, yn unol a Gweithdrefn Rheoli Cofnodion y Brifysgol a'r Polisi Rheoli Data Ymchwil PCYDDS (2019)

<http://uwtsd.ac.uk/library/research-data-management/>

Data papur:

- Storio'n ddiogel mewn ddesg dan glo
- Llunnir Cynllun Rheoli Data ar gyfer yr ymchwil, gan ddilyn gweithdrefnau ar gyfer Mynediad Agored, a dinistrio data yn ol Rheolau Diogelu Data Cyffredinol (2018)

(dylai'r blwch hwn fynd yn fwy wrth i chi deipio)

Nodwch a fydd eich data'n cael ei storio yng Nghadwrfa Data Ymchwil PCYDDS (gweler <https://researchdata.uwtsd.ac.uk/>). Os felly, eglurwch. *(Yn fwyaf perthnasol i staff academiaidd)*

NA FYDD

(dylai'r blwch hwn fynd yn fwy wrth i chi deipio)

Cadarnhewch eich bod wedi darllen cyfarwyddyd PCYDDS ar reoli data (gweler https://www.uwtsd.ac.uk/library/research-data-management/)	YDW	☒
	NAC YDW	☐
Cadarnhewch eich bod yn ymwybodol bod angen i chi gadw'r holl ddata tan ar ôl i'ch ymchwil ddod i ben neu ddiwedd eich cyllid	YDW	☒
	NAC YDW	☐

ADRAN K: Datganiad

Mae'r wybodaeth rwyf wedi'i chyflwyno yn gywir ac yn gyflawn hyd eithaf fy ngwybodaeth. Rwyf wedi ceisio nodi unrhyw risgiau a phroblemau sy'n gysylltiedig â'r gweithgarwch ymchwil ac rwyf yn cydnabod f'ymrwymadau innau a hawliau'r cyfranogwyr.

Wrth gyflwyno'r cais hwn cadarnhaf drwy hyn fy mod yn ymrwymo i sicrhau y bydd y gweithgarwch ymchwil a enwir uchod yn bodloni Cod Ymarfer Moeseg ac Integredd Ymchwil y Brifysgol sydd wedi'i gyhoeddi ar y wefan.: <https://www.uwtsd.ac.uk/research/research-ethics/>

Llofnod yr Ymgeisydd:	Llunos Angharad Bowen	Dyddiad:
		17/12/2019

Ar gyfer Cyflwyniadau MYFYRWYR:

Cyfarwyddwr Astudiaethau/ Goruchwyliwr:		Dyddiad:
Llofnod:		

Ar gyfer Cyflwyniadau STAFF:

Cyfarwyddwr Academaidd/ Deon Cynorthwyol:		Dyddiad:
Llofnod:		

Rhestr Wirio: Cwblhewch y rhestr wirio isod i sicrhau eich bod wedi cwblhau'r ffurflen yn unol â'r canllawiau ac wedi atodi unrhyw ddogfennaeth sy'n ofynnol:

☒	Rwyf wedi darllen y nodiadau cyfarwyddyd a ddarperir cyn cwblhau'r ffurflen.
☒	Rwyf wedi cwblhau HOLL ADRANNAU PERTHNASOL y ffurflen yn llawn.
☐	Cadarnhaf fod y gweithgarwch ymchwil wedi'i gymeradwyo mewn egwyddor.
☐	Rwyf wedi atodi copi o'r gymeradwyaeth derfynol/interim gan sefydliad allanol (lle bo'n briodol).
☐	Rwyf wedi atodi asesiad risg llawn (a HEB gwblhau Adran H y ffurflen hon) (lle bo'n briodol) <i>TICIWCH HWN DIM OND OS YDYCH WEDI ATODI ASESIAD RISG LLAWN</i>
☒	Rwy'n deall mai fy nghyfrifoldeb i yw sicrhau y bydd y gweithgarwch ymchwil a enwir uchod yn bodloni Cod Ymarfer Moeseg ac Integredd Ymchwil y Brifysgol.
☒	Cyn cychwyn casglu data rwy'n deall ei bod yn rhaid i'r holl ddogfennau sydd wedi'u hanelu at ymatebwyr (yn cynnwys taflenni gwybodaeth, ffurflenni cydsynio, holiaduron, rhaglenni cyfweiliadau ac ati) gael eu cadarnhau gan y Cyfarwyddwr Astudiaethau/Goruchwyliwr, y tiwtor modwl neu'r Cyfarwyddwr Academaidd.
☒	Rwyf wedi dileu'r nodiadau cyfarwyddyd cyn cyflwyno'r ffurflen PG2 i'w hystyried.